

Moserud, Svend, gårdbruker, 1962 Mo i Høland.
Røssum, Ole O., stortingsmann og bonde, 2650 Kvam.
Ski jordstyre, 1840 Kråkstad.
Skovli, Trond, skoleelev, 1314 Skui.
Statens forskingsstasjon Apelsvoll, 2858 Kapp.
Sørhaug, Mathias, disponent, Postboks 2, 3101 Tønsberg.

FORSØKSVIRKSOMHETEN PÅ MÆRESMYRA

Driften av Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra i Sparbu, Steinkjer kommune, vil fra 1. januar 1976 bli overtatt av Staten. Dette kommer som et resultat av at den lokale forsøksvirksomheten i Norge nå er under omorganisering.

Etter anmodning fra Landbruksdepartementet oppnevnte Norges landbruksvitenskapelige forskningsråd 30. april 1968 et utvalg med følgende mandat: «Å greie ut spørsmål om den lokale forsøksverksemda i relasjon til krav frå næringa og til å gjera framlegg til framtidig organisasjon og administrasjon av forskingsverksemdene i distrikta». Utvalget som hadde denne sammensetning: Fylkeslandbruks-sjef Rasmus Nordbø, forsøkslederne Magnus Jetne, Johannes Thorsrud og Godtfred Uhlen, og førsteamanuensis Gunnar Weisæth, la frem sin innstilling den 2. juni 1970.

Myrselskapet fikk anledning til å uttale seg skriftlig for nevnte utvalg (Nordbøutvalget). På basis av Utvalgets innstilling uttalte Selskapet seg på nytt om saken. Myrselskapet foreslo at forsøksstasjonen på Mæresmyra burde utbygges som et eget forskingssenter for myr-dyrking.

Ved Stortingsmelding nr. 92 pr. 5. mai 1972 fremla Landbruksdepartementet sin tilråding «Om organisering av forskning innen jordbruk og hagebruk».

Myrselskapets forslag om utbygging av Mæresmyra som eget forskingssenter er nevnt i Stortingsmeldingen, men Departementet uttaler som sin konklusjon bl.a. at myrforsøk bør gå inn som en del av forskninga i landbruket ellers og at den nye forskingsstasjonen i Trøndelag bør ta seg av disse oppgavene.

Ut fra dette ble samarbeid og koordinering av virksomheten på Mæresmyra med tilknytning til Staten's forskingsstasjon Kvithamar vurdert videre. Det er således gjort avtale om at Staten leier Myrselskapets eiendom av jordarealer og bygninger på Mæresmyra fra 1. januar 1976. Fra samme tidspunkt skal Staten etter spesiell avtale overta maskiner, redskaper og utstyr m.v. ved forsøksstasjonen.

Det norske myrselskap vil fortsatt stå som eier av eiendommen. Avtalen med Staten forutsetter at eiendommen skal nyttes til forsøksvirksomhet. Forskjellige faglige utredninger i sakens anledning peker

bl.a. på at det vil være naturlig å flytte en del av engvekstforsøkene fra Voll forsøksstasjon til Mæresmyra. Slike forsøk vil passe meget godt sammen med virkningen i myr dyrking. Klimaet på Mæresmyra er også forholdsvis lik klimaet i de strøk som har en omfattende eng dyrking i Trøndelag og Møre.

Det faste vitenskapelige personell ved Selskapets forsøksstasjon ble fra 1. januar 1975 overført til Staten med hensyn til lønnsforhold m.v. Fra 1. januar 1976 vil også — som nevnt — forsøksvirksomheten bli overført og koordinert med Statens forsøks- og forskningsvirksomhet. Administrasjonen vil bli lagt til Styret for Statens forsøksstasjoner i landbruk og til lokale råd for hver forskningsstasjon. Det norske myrselskaps styre fant å ville markere denne historiske begivenhet bl.a. ved en takk til det personell som Selskapet har ved forsøksstasjonen. Under en enkel sammenkomst den 13. november 1975 holdt således Myrselskapets formann, gårdbruker, skipsreder Carsten Bruun følgende tale til de tre fast ansatte personer som har vært i Selskapets tjeneste gjennom en årrekke. Etter kort å ha summert opp det som er nevnt foran uttalte formannen følgende:

På grunn av den endring som nå vil skje, har Myrselskapets styre funnet å ville markere begivenheten, først og fremst ved å takke og hedre dere som har stått for den daglige «dønt» på Mæresmyra gjennom svært mange år.

Forsøksleder Nils Vikeland overtok stillingen som forsøksleder og bestyrer av Myrselskapets forsøksstasjon i 1962 etter at Selskapets tidligere forsøksleder var gått av for aldersgrensen.

Du hadde ervervet deg rike erfaringer og kunnskaper for oppgaven som forsøksleder, både ved spesialstudier i forsøkssteknikk, jordkultur og jordbunnskartlegging ved Norges Landbrukshøgskole og Lantbrukshøgskolan i Ultuna, og ved praktisk arbeid i forsøksvirksomheten og myr dyrkingen. Vi kan nevne ditt arbeid med bureising og jord dyrking i Troms landbruksselskap og som leder av Statens bureising i Pasvikdalen, samt forsøksarbeidet ved Statens forsøksgård Holt, Tromsø.

Forsøksleder Vikeland tok fatt på Mæresmyra i en periode som bød på store oppgaver for forsøksstasjonens daglige leder. Tiden var inne for en gjennomgripende fornyelse og restaurering av stasjonens bygninger. Den tekniske utvikling stilte nye — og store krav til maskinparken. En fornyelse av denne lå også foran deg som en stor og kostbar oppgave.

Dine egenskaper som «nybrottsmann», til å gå nye veier, kom godt med. Oppføringen av stasjonens nye institusjonsbygg ble vide kjent både for kvalitet, og for rasjonell og billig utførelse. Oppføringen av dette bygget er til og med fremhevet fra Stortingets talerstol som et godt eksempel til etterfølgelse. Senere har det kommet flere nybygg ved forsøksstasjonen, eldre bygg er restaurert og andre fjernet, slik at forsøksstasjonen nå trer frem som et mønster på mange måter. Maskinparken er også relativt moderne og i meget god stand.

Forsøksmeldingene fra Vikeland vitner om at han stiller meget strenge krav til det forskingsmessige underlag. Fremstillingen bærer også bud om praktisk sans og forståelse av denne siden ved jordbruket.

Det norske myrselskaps styre vil nå takke Nils Vikeland for en sterk innsats ved stasjonen og ønske lykke til i det videre arbeid ved Mæresmyra. Vi håper kommende år vil bli en rik tid for forsøksvirksomheten i vårt land og at en rettmessig del også vil tilfalle forsøkene på myr.

Amanuensis Rolf Celius — ble ansatt ved Det norske myrselskaps forsøksstasjon i 1956, som ung mann. Etter eksamen ved Norges landbrukshøgskole i 1955 hadde Celius vært vikarierende assistent ved Beiteforsøksgården Apelsvoll og ved Institutt for plantekultur ved Landbrukshøgskolen.

Interessen for forsøksarbeid var formodentlig årsaken til at du også tidligere i 2½ år, hadde vært forsøksagronom ved Institutt for jordkultur ved Landbrukshøgskolen.

Celius er en meget høyt kvalifisert forsker, som allerede har en stor produksjon av forsøksmeldinger, fagartikler m.v. bak seg. Både i skrift og tale er Celius særdeles klar. Din fremstillingsform vitner om dyptgående innlevelse i stoffet og store kunnskaper. Når du ble utpekt til leder av visse spesialforsøk i Nord-Norge, vitner dette om din anerkjennelse som praktisk og kvalifisert forsker. Du har ytet Myrselskapet og myrsaken store fortjenester med ditt interesserte og gode arbeid. Selskapets styre vil derfor takke deg for din innsats frem til i dag.

Vi ønsker deg gode arbeidsvilkår og hell og lykke i din videre karriere med praktiske forskingsoppgaver, både her på Mæresmyra og i de oppdrag du ellers måtte påta deg.

Arbeidsformann Trygve Christensen er i dag den tjenestemann som har arbeidet lengst ved forsøksstasjonen, nemlig helt siden 1949. Christensen har vært pålagt ansvaret som arbeidsformann og «alt mulig mann». Det er vel neppe for hardt tatt i når det har vært sagt at Christensen er så godt som uerstattelig. Myrselskapet har hatt særdeles god bruk for en nevenyttig mann som deg, som har kunnet utføre reparasjoner både av bygningsteknisk og maskinteknisk karakter. Med de relativt beskjedne ressurser til driftsmidler som forsøksstasjonen har hatt, har det vært god bruk for dine allsidige evner og egenskaper til å finne gode og billige løsninger.

Vi kan også konstatere at Trygve Christensen har vært særdeles trofast mot sin arbeidsgiver, og interessert i at forsøksvirksomheten skulle gi eksakte opplysninger til beste for myr dyrkingen i vårt land og de mange bønder som strever med myrjorden som sitt næringsgrunnlag. Det norske myrselskaps styre takker også deg for din helhjertede innsats for Myrsaken og Selskapet, og ønsker lykke til i ditt videre arbeid på Mæresmyra.

Det norske myrselskap vil i dag gjerne hedre de tre menn, som gjennom relativt lang tid, har dannet det faste team i driften av forsøksstasjonen på Mæresmyra. Jeg tror dere tre, på hver deres plass, har en stor del av æren for denne praktfulle forsøksgården, og for det gode renommé den har som faginstitusjon i landbruket.

Vi tror og håper, at den nyordning som vi har funnet å måtte gå med på, vil bli til det beste for forsøksvirksomheten i myr dyrking her i landet. Som sagt tidligere har vi forutsatt at det skal bli gode arbeidsvilkår for dere på Mæresmyra.

Myrselskapets styre vil gjerne at dere tre skal motta et lite synlig bevis for Selskapets takknemlighet overfor den innsats som dere har nedlagt. Vi håper at disse sølvskålene også kan minne dere om gledesstunder ved forsøksgården i den tiden driften foregikk i Myrselskapets regi.

Selv om anledninger som denne er noe vemodig, har vi den trøst at virksomheten skal gå videre og fortsatt gi frukter.

Det gamle selskap vil dessuten fortsatt stå som eier av eiendommen. Ved en sammenslutning med Selskapet Ny Jord, som antakelig kommer i 1976, vil det sammensluttede selskap eie to myreiendommer som skal tjene forsøksvirksomheten vedr. dyrking og bruk av Norges myrrealer.

Foruten de tre forannevnte tjenestemenn, har Myrselskapets forsøksstasjon hatt særdeles god hjelp av sesongarbeidere som trofast har stilt seg til disposisjon for å arbeide ved forsøksstasjonen. Myrselskapets økonomi har dessverre ikke tillatt Selskapet å engasjere flere folk på helårsbasis.

Det er nå to herrer som så desidert har lengst tjeneste som sesongarbeidere ved Det norske myrselskaps forsøksstasjon, nemlig Paul Røtte og Kåre Rostad, begge Sparbu.

Førstnevnte begynte sitt arbeide ved forsøksstasjonen i 1931 og fikk Myrselskapets diplom i 1956 for lang og god tjeneste for Selskapet.

Det norske myrselskaps styre har i møte den 11. desember tildelt Kåre Rostad Selskapets diplom med anerkjennelse for lang og trofast tjeneste.

For Myrselskapets forsøksvirksomhet har det vært av avgjørende betydning at forsøksstasjonen har kunnet nyte godt av den hjelp som sesongarbeiderne har ytet i sommermånedene. Det norske myrselskaps styre vil derfor — som nevnt — bringe en hjertelig takk både til nevnte to herrer og ellers til alle andre som for kortere eller lengre tidsperioder har arbeidet med forskjellige oppgaver ved forsøksstasjonen.

Det er relativt store og viktige forsøksresultater som gjennom årene har kommet i meldingene fra Mæresmyra. Alle myr dyrkere i vårt land er takknemlig for den innsats som er ytet både av de personer som her er nevnt og alle andre som har medvirket gjennom perioden 1907 til 1975 da stasjonen har vært drevet i Myrselskapets regi.

Carsten Bruun

Ole Lie